

XAVIER, L'EXCEPCIÓ*

Quan s'escriu o es parla d'una persona estimada que ja no hi és, correm el perill de caure en la retòrica de les acostumades frases convencionals. Per això, la Lia i jo, que hem viscut l'experiència més atroç de la nostra vida en compartir, juntament amb la Maryse, els últims deu dies de la vida d'en Xavier, ens estimem més no reflexionar o escriure sobre el senyor Xavier Fàbregas escriptor i home de teatre; en aquestes breus ratlles solament volem recordar l'home i l'amic que hem perdut sense remei. Des del dia que la Maryse i en Xavier van arribar a Palerm, a final d'agost de 1985, vam experimentar tots plegats, i també en Luca, una intensa emoció i una gran felicitat: volíem viure intensament aquell encontre, somiat tantes vegades, per parlar —de teatre també, naturalment— i per visitar algunes contrades de Sicília que els nostres convidats no coneixien. No disposàvem de gaire temps, deu dies ben justos, i els havíem de dir tantes coses... En Xavier, a més, no parava ni un moment: llegia *Il nome della rosa* en italià, escrivia, com sempre, el seu diari, s'informava de la nostra feina i llegia amb nosaltres el teatre d'en Brossa, que traduïa i comentava. Per mi, en Xavier, des de la primera vegada que el vaig invitar a venir a Palerm per parlar del teatre independent a Espanya, l'any 1979, ha representat sempre Catalunya en la seva acceptió cultural més autèntica.

El seu entusiasme, la seva modèstia, la seva disponibilitat humana, la seva càrrega vital, el seu coneixement real i profund del teatre i de les tradicions culturals en feien un personatge únic. No vaig trobar mai en Xavier poc disponible per a algú, mai no el vaig sentir parlar malament de ningú.

La seva desaparició ha deixat un gran buit en la nostra vida i una absència impossible d'omplir en el teatre.

LIA I BENO MAZZONE

* Traduït de l'italià per l'Oficina de Català de la Diputació de Barcelona.